

Brusel 30. ledna 2026
(OR. en)

5835/26

COHOM 27
CONUN 14
COPS 70
COASI 26
COAFR 29
CFSP/PESC 147
DEVGEN 16
MAMA 25

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady
Příjemce: Delegace
Předmět: Závěry Rady o prioritách EU v rámci fór OSN pro lidská práva na rok 2026

Delegace nalezou v příloze závěry Rady o prioritách EU v rámci fór OSN pro lidská práva na rok 2026, které schválila Rada na svém 4151. zasedání, konaném dne 29. ledna 2026.

ZÁVĚRY O PRIORITÁCH EU V RÁMCI FÓR OSN PRO LIDSKÁ PRÁVA NA ROK 2026

1. **Lidská práva** jsou univerzální, nedělitelná, vzájemně provázaná a na sobě závislá, ať již se jedná o práva občanská, kulturní, hospodářská, politická nebo sociální. Zaručují lidskou důstojnost, rovnost, demokracii, právní stát, mír a udržitelný rozvoj. Mír a prosperita, svoboda a bezpečnost, jakož i naplňování cílů udržitelného rozvoje a Agendy 2030 jdou ruku v ruce s dodržováním zásad právního státu, demokracie a všech lidských práv. Mezinárodní právo vytváří základ pro mír, spravedlnost, volný obchod a řešení sporů.
2. Evropská unie znovu potvrzuje svůj pevný závazek k **všeobecnému dodržování, ochraně a naplňování lidských práv** všude a pro všechny. EU bude i nadále neochvějně hájit univerzálnost lidských práv, demokracii a právní stát. Aktivní prosazování a ochrana těchto univerzálních norem, a to i v rámci naší vnější činnosti, jsou v zájmu Evropské unie, jejích členských států i jejích občanů. V rámci svého zásadového přístupu k účinné ochraně a účinnému prosazování lidských práv, demokracie a právního státu bude EU v rychle se měnícím světě pohotově reagovat.
3. Vzhledem k tomu, že Unie je založena na mezinárodní spolupráci a sdílené odpovědnosti, je současný rozsáhlý útok na **mezinárodní řád** založený na pravidlech, na lidská práva, mezinárodně dohodnuté normy a instituce, které jsme zřídili k jejich prosazování, v rozporu se strategickými zájmy EU. Společně dohodnutá pravidla a účinné a inkluzivní **mnohostranné instituce**, jejichž jádrem je Organizace spojených národů, jsou tím nejlepším prostředkem k zajištění míru, bezpečnosti, lidských práv, prosperity a udržitelného rozvoje pro všechny. Při podpoře a prosazování dodržování mezinárodního práva a lidských práv bude EU i nadále zaujímat pevný postoj a působit jako lídr a bude vystupovat jednotně za účelem podpory meziregionálních partnerství, která posilují globální normy a mír. Na mnohostranných fórech využijeme každé příležitosti k boji proti omezování lidských práv.

4. EU bude pokračovat ve **spolupráci se všemi regiony světa** a dále posilovat partnerství se zeměmi napříč regiony. I nyní je obzvláště důležité prohlubovat a rozšiřovat spolupráci v oblasti lidských práv, a to i nad rámec tradičních podobně smýšlejících partnerů, a působit jako zprostředkovatel. EU zůstane předvídatelným a spolehlivým partnerem pro země na celém světě.
5. EU bude i nadále vyzývat všechny státy, aby plně a konstruktivně spolupracovaly v rámci **systému OSN v oblasti lidských práv**. Při příležitosti 20. výročí založení **Rady OSN pro lidská práva** je nezbytné znovu potvrdit její úlohu jako klíčového fóra pro dialog, spolupráci a činnost v oblasti lidských práv a posílit její postavení a synergii s činností dalších orgánů OSN, zejména Třetího výboru Valného shromáždění OSN.
6. **Spolehlivý a účinný systém OSN v oblasti lidských práv** vyžaduje, aby Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva fungoval nezávisle a disponoval dostatečnými zdroji. EU bude všechny státy nadále vyzývat, aby OSN a jejím monitorovacím mechanismům v oblasti lidských práv poskytovaly bezpodmínečný a neomezený přístup na svá území, rozšířily stálá pozvání na členy odboru pro zvláštní postupy OSN a další mechanismy OSN v oblasti lidských práv a usnadnily jim návštěvy ve svých zemích. Znovu potvrdí svou neochvějnou podporu **všeobecnému pravidelnému přezkumu**, který je klíčovým prvkem systému OSN v oblasti lidských práv, a bude všechny státy vyzývat, aby se jej i nadále účastnily. EU zdůrazňuje zásadní úlohu, nezávislost a integritu držitelů mandátu zvláštního postupu OSN.
7. Coby základ, na kterém je systém OSN postaven, jsou všechny **tři pilíře OSN** jsou stejně důležité a vzájemně se posilují. OSN hraje zásadní roli při stanovování norem, přičemž všechny orgány a subjekty OSN by měly do svých činností začlenit lidskoprávní hledisko. **Iniciativa OSN 80** je příležitostí k posílení OSN a k zajištění její schopnosti plnit úkoly ve všech třech pilířích, neboť v oblasti lidských práv má její vliv obzvláště velký význam. EU bude dále dbát na to, aby reformní proces v rámci uvedené iniciativy neměl nepřiměřený dopad na pilíř lidských práv, a bude dále věnovat zvláštní pozornost jeho přiměřenému, předvídatelnému, zvýšenému a udržitelnému **financování**, s vědomím, že je již nyní strukturálně podfinancován a že na něj obzvláště doléhá krize likvidity. Bude i nadále vyzývat všechny státy, aby plnily své finanční závazky a hradily své příspěvky v plné výši a včas.

8. Probíhající úsilí o **racionalizaci a zefektivnění** činnosti Rady pro lidská práva a Třetího výboru Valného shromáždění OSN představuje příležitost k posílení zaměření, účinnosti a dopadu těchto fór a mandátů, které vytvářejí, jakož i k posílení spolupráce mezi Radou pro lidská práva a Třetím výborem s cílem omezit překrývání činností a zabránit jejich zdvojování. EU vyzývá všechny státy, aby se v duchu upřímné spolupráce a v zájmu zachování klíčových funkcí obou těchto orgánů k uvedenému úsilí připojily.
9. Aby byla dodržována, chráněna a naplňována lidská práva a aby byl zajištěn udržitelný mír a bezpečnost, je třeba pokračovat v úsilí o **ukončení beztrestnosti a zajištění odpovědnosti** za veškeré případy porušování mezinárodního práva, včetně **mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva**, bez ohledu na to, kde k porušování dochází. Odpovědnost je klíčem k udržitelnému řešení konfliktů. EU bude společně s partnery z celého světa i nadále podporovat zvláštní postupy OSN, držitele mandátu a další vedení nezávislého vyšetřování případů porušování lidských práv a porušování mezinárodního humanitárního práva, včetně případů, které mohou představovat mezinárodní zločiny.
10. EU znovu potvrdí svou neochvějnou podporu mezinárodnímu systému trestního soudnictví, zejména **Mezinárodnímu trestnímu soudu (MTS)**, jakož i svůj závazek dodržovat Římský statut a zachovat nezávislost a integritu MTS. Připomíná, že zločiny podle Římského statutu, které ohrožují mír, bezpečnost a blaho světa, by neměly zůstat nepotrestány. Aby mohl MTS plnit svůj mandát, státy, jež jsou smluvními stranami Římského statutu, s ním plně spolupracují na vyšetřování a stíhání trestných činů spadajících do jeho oblasti působnosti. Evropská unie MTS již dlouho a důrazně podporuje v rámci své politiky. Vybízí k dialogu mezi státy, které jsou a které nejsou smluvními stranami, při plném dodržování mezinárodního práva a Římského statutu, aby MTS zůstal účinným a nezávislým soudním orgánem. EU bude i nadále odsuzovat útoky nebo hrozby namířené proti MTS, voleným úředníkům, zaměstnancům a těm, kteří s MTS spolupracují. Rovněž poskytne plnou podporu a pomoc s cílem zajistit ochranu MTS a jeho zaměstnanců před vnějšími tlaky nebo hrozbami, aby MTS mohl za všech okolností pokračovat ve své činnosti.

11. Pro demokracii, lidská práva a zajištění odpovědnosti vlád má zásadní význam silný a dynamický **občanský prostor**. V souvislosti se zvýšenými finančními omezeními dochází v mnoha zemích ke znepokojivému nárůstu případů obtěžování, vyhrožování a útoků, včetně nadnárodních represí, namířených proti organizacím občanské společnosti a obráncům lidských práv, jakož i k přijímání stále restriktivnějších právních předpisů. EU bude i nadále podporovat a chránit silnou a odolnou občanskou společnost offline i online, mimo jiné prostřednictvím své Strategie pro občanskou společnost, a bude systematicky prosazovat a umožňovat strukturovanou spolupráci občanské společnosti s rozhodovacími orgány a její účast v OSN a dalších mnohostranných fórech.
12. **Měnící se dynamika v OSN** přináší nové výzvy a vede k častějším pokusům o oslabení stávajících závazků a norem. EU bude důrazně vystupovat proti veškerým pokusům o oslabení závazků států podle mezinárodního práva nebo oslabení univerzálnosti lidských práv. Bude využívat všech svých nástrojů, včetně globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv, aby docílila změn a zlepšila situaci v oblasti lidských práv na celém světě. Bude bojovat proti nepravdivým narativům, včetně těch, které se týkají tzv. jednostranných donucovacích opatření, proti dezinformacím a proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování.

13. EU bude usilovat o ukončení a prevenci dalšího porušování lidských práv, mimo jiné i vedením a podporou **příslušných iniciativ** v rámci Třetího výboru Valného shromáždění OSN a v Radě pro lidská práva. Iniciativy zaměřené na jednotlivé země umožňují zaměřit pozornost na situaci v oblasti lidských práv v jednotlivých zemích v souladu s univerzálními normami, ať už se jedná o řešení konkrétních případů porušování lidských práv, prosazování odpovědnosti nebo pomoc při zlepšování situace v oblasti lidských práv prostřednictvím mandátů, jako jsou nezávislé mechanismy a zvláštní postupy, jakož i Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva. EU bude nadále zastávat vedoucí úlohu, pokud jde o **konkrétní iniciativy** týkající se Afghánistánu, Běloruska, Burundi, Korejské lidové demokratické republiky (KLDK), Eritrey a Myanmaru. Pozorně bude sledovat iniciativy týkající se Středoafričské republiky, Demokratické republiky Kongo, Gruzie, včetně okupovaných separatistických oblastí Abcházie a Jižní Osetie, Haiti, Íránu, Nikaraguy, okupovaného palestinského území, Ruska, Somálska, Súdánu, Sýrie a dočasně okupovaných území Ukrajiny, včetně Autonomní republiky Krym a města Sevastopolu. EU se bude aktivně zapojovat do všech interaktivních dialogů o jednotlivých zemích s držiteli mandátů zvláštního postupu a do dalších výměn s cílem upozorňovat na další konkrétní situace v oblasti lidských práv a příslušné regionální výzvy. EU rovněž naváže na poslední zvláštní zasedání Rady pro lidská práva. Bude vést tematické iniciativy, pokud jde o trest smrti, svobodu náboženského vyznání a přesvědčení, jakož i práva dítěte.

14. Bude i nadále co nejdůrazněji odsuzovat protiprávní, nevyprovokovanou a bezdůvodnou útočnou válku Ruska proti **Ukrajíně**. EU bude rovněž nadále co nejdůrazněji odsuzovat pokračující porušování mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva ze strany Ruska na Ukrajině, jako jsou sumární popravy válečných zajatců a zadržovaných civilistů, svévolné zadržování, systematické a rozsáhlé používání mučení a jiných forem špatného zacházení, včetně znásilňování a jiného sexuálního a genderově podmíněného násilí souvisejícího s konfliktem. EU je hluboce znepokojena rostoucím počtem civilistů, kteří byli zabití nebo zraněni v důsledku toho, že Rusko používá drony a výbušné zbraně, a to i s rozsáhlým dopadem na městské oblasti, a na **další** civilní infrastrukturu a civilisty. Vyšetřovací komise dospěla k závěru, že ruské orgány se dopustily zločinů proti lidskosti spočívajících v mučení, násilných zmizeních, vraždách a násilném přesunu obyvatelstva, a válečných zločinů, včetně úmyslných a vystupňovaných útoků na civilní obyvatelstvo. EU bude i nadále vyzývat Rusko a Bělorusko, aby okamžitě ukončily závažné porušování práv spočívající v deportacích dětí a nucených přesunech, které podle vyšetřovací komise představují válečné zločiny, a aby zastavily nezákonně adoptce ukrajinských dětí a zajistily jejich okamžitý a bezpečný návrat na Ukrajinu. EU vyzývá Rusko, aby okamžitě zastavilo militarizaci a indoktrinaci nezletilých Ukrajinců, o nichž informují nejnovější zprávy Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva o situaci v oblasti lidských práv na Ukrajině. EU je pevně odhodlána zajistit, aby byla vyvozena plná odpovědnost za všechny mezinárodní zločiny a porušování lidských práv v souvislosti s ruskou válečnou agresí, včetně vyšetřování vedených žalobcem Mezinárodního trestního soudu, a zajistit dodržování práv obětí na spravedlnost, odškodnění a záruky, že se tyto činy nebudou opakovat. V této souvislosti bere EU na vědomí podepsání nové úmluvy o zřízení Mezinárodní komise pro posuzování nároků Ukrajiny a vyzývá v tomto ohledu k další činnosti. EU bude nadále podporovat další úsilí související se Zvláštním tribunálem pro zločin agrese vůči Ukrajině a usilovat o vytvoření komplexního mechanismu odškodnění. EU podpoří obnovení mandátu vyšetřovací komise pro Ukrajinu v Radě pro lidská práva. Bude požadovat, aby Rusko svou agresí ukončilo, stáhlo veškeré síly a vojenské vybavení z celého území Ukrajiny a aby plně respektovalo svrchovanost, nezávislost a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic. EU je stále odhodlána usilovat o komplexní, spravedlivý a trvalý mír na Ukrajině založený na zásadách Charty OSN a mezinárodním právu a vítá veškeré úsilí vyvíjené za tímto účelem.

15. EU bude dále sledovat a odsuzovat strukturální systém porušování lidských práv v **Rusku**, který je součástí dalšího zintenzivnění systematických, státem podporovaných vnitřních represí, včetně svévolného zadržování a rozsáhlého a systematického používání mučení a špatného zacházení. EU je i nadále hluboce znepokojena uzavřením občanského prostoru online a offline a bude odsuzovat systematické zásahy proti občanské společnosti, nesouhlasným hlasům a nezávislým médiím v Rusku spolu s nadnárodními represemi. EU bude naléhat na Rusko, aby zrušilo své represivní právní předpisy a uvedlo své vnitrostátní právní předpisy do souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv. EU vyzve k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění a rehabilitaci všech svévolně zadržovaných osob, včetně politických vězňů, a bude požadovat, aby Rusko ukončilo politické zneužívání soudnictví a donucovacích orgánů. EU bude i nadále naléhat na Rusko, aby plně spolupracovalo s OSN ve všech ohledech, včetně zvláštních postupů, vyšetřovacích mechanismů a regionálních mechanismů souvisejících s jeho situací v oblasti lidských práv, a aby plně provedlo všechna zbývající rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva.
16. EU důrazně odsuzuje hrubé, systematické a široce rozšířené porušování lidských práv v **Bělorusku**. EU bude nadále naléhat na běloruské orgány, aby zastavily veškeré represe. EU bere na vědomí nedávné propuštění některých politických vězňů a bude na Bělorusko nadále naléhat, aby okamžitě a bezpodmínečně propustilo a rehabilitovalo všechny politické vězně, zajistilo vyřešení soudních procesů po jejich propuštění a ukončilo všechny formy obtěžování nebo nátlaku, které mohou vést k jejich nucenému odchodu, deportaci nebo neposkytnutí konzulárních služeb. EU bude na běloruské orgány naléhat, aby zrušily trest smrti a jako první krok zavedly moratorium. EU vyzývá běloruské orgány, aby se zapojily do skutečného a inkluzivního dialogu se všemi složkami společnosti. Rovněž bude nadále na běloruské orgány naléhat, aby plně spolupracovaly s mezinárodními a regionálními monitorovacími mechanismy v oblasti lidských práv. EU je stále odhodlána podporovat veškeré úsilí o zajištění odpovědnosti a práv obětí na odškodnění a pravdu a záruk, že se situace nebudou opakovat. Bude požadovat, aby se běloruské orgány přestaly vměšovat do válečné agrese Ruska proti Ukrajině a zastavily své účelové využívání migrantů k politickým účelům za spoluúčasti Ruska. EU nepoleví v úsilí o zajištění toho, aby zhoršující se situace v oblasti lidských práv v Bělorusku zůstala jednou z priorit Rady pro lidská práva, a bude podporovat práci zvláštního zpravodaje a skupiny nezávislých odborníků pro situaci v oblasti lidských práv v Bělorusku.

17. EU odsuzuje veškeré porušování mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva na celém **okupovaném palestinském území**. EU vítá přijetí rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2803. EU je i nadále pevně odhodlána prosazovat mezinárodní právo a komplexní, spravedlivý a trvalý mír založený na dvoustátním řešení v souladu s příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN, kdy dva demokratické státy, Izrael a Palestina, žijí vedle sebe v míru v rámci bezpečných a uznávaných hranic, a podporuje diplomatické úsilí v tomto směru, které je zakotveno v mezinárodním právu. EU i nadále zdůrazňuje potřebu rychlého, bezpečného a neomezeného poskytování a trvalé distribuce humanitární pomoci v širokém měřítku do Pásmu Gazy a po celém jejím území. EU bude nadále vyzývat všechny strany, aby usnadnily plný a neomezený přístup humanitární pomoci do Pásmu Gazy s cílem reagovat na naléhavé potřeby obyvatelstva, a bude naléhavě požadovat, aby se pomoc účinně rozdělovala v souladu s mezinárodním právem, a to i prostřednictvím agentur OSN, zejména agentury UNRWA. EU vyzývá Izrael, aby neprováděl zákon o registraci nevládních organizací v jeho současné podobě. EU bude i nadále podporovat vyšetřovací komisi a další příslušné mandáty Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva působícího na okupovaných palestinských územích. Naléhavě vyzývá všechny strany, aby dodržovaly své závazky vyplývající z mezinárodního práva, včetně mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, a zdůrazňuje, že za porušování těchto standardů je třeba nést odpovědnost. EU bude připomínat, že je nutné v plném rozsahu provádět usnesení Mezinárodního soudního dvora, která jsou právně závazná, a bere na vědomí jeho posudky. EU důrazně odsuzuje další eskalaci v souvislosti s masivním nárůstem násilí osadníků vůči palestinskému civilnímu obyvatelstvu a politiku zastrahování a vyhrožování násilným vysídlením a anexí na Západním břehu Jordánu, včetně východního Jeruzaléma, stejně jako teroristické útoky proti Izraeli. EU vyzývá izraelskou vládu, aby zastavila rozšiřování osad, které jsou podle mezinárodního práva nelegální, zdržela se jakékoli anexe a pohnala násilné osadníky k odpovědnosti. EU připomene, že Valné shromáždění OSN přijalo „Newyorskou deklaraci“ o mírovém řešení otázky Palestiny a provádění dvoustátního řešení. EU zdůrazňuje zásadní úlohu občanské společnosti při podpoře dialogu mezi Izraelci a Palestinci o lidských právech, míru a komplexním a spravedlivém řešení konfliktu. EU doufá, že spolupráce s občanskou společností a nevládními organizacemi zůstane v budoucnu nezatížená.

18. Situace v oblasti lidských práv v **Íránu** je i nadále velmi znepokojivá, zejména pokračující nárůst počtu poprav a zpráv o obětech při demonstracích, při nichž Íránci dali najevo svou legitimní touhu po lepším životě, svobodě a důstojnosti. EU bude i nadále odsuzovat násilí, svévolné zadržování a zastrašovací taktiky používané vůči demonstrantům ze strany bezpečnostních sil. EU bude íránskou vládu vyzývat, aby zastavila popravu a prováděla důslednou politiku směřující ke zrušení trestu smrti. EU vyzývá Írán, aby ukončil všechny formy diskriminace žen a dívek, jakož i příslušníků etnických, náboženských, jazykových nebo jiných menšin, a to jak v právních předpisech, tak v praxi. EU je i nadále znepokojena omezováním svobody přesvědčení, projevu a shromažďování, a to offline i online. Měl by být umožněn volný tok informací a přístup k internetu. Všechny osoby zatčené za pokojné uplatňování svých práv by měly být okamžitě propuštěny. EU je hluboce znepokojena obtěžováním a odvetnými opatřeními zaměřenými zejména na disidenty, příslušníky náboženských a etnických menšin a obránce lidských práv, v neposlední řadě prostřednictvím nadnárodních represí, a to i na území EU. EU vyjadřuje znepokojení nad rozsáhlým návratem Afghánců z Íránu, včetně nuceného návratu. EU vyzývá Írán, aby všem zadržovaným osobám poskytl záruky řádného a spravedlivého soudního řízení. EU požaduje okamžité a bezpodmínečné propuštění všech svévolně zadržovaných občanů v Íránu, včetně občanů EU a osob s dvojí státní příslušností, a vyzývá íránské orgány, aby ukončily znepokojivou praxi zadržování cizích státních příslušníků s cílem dosáhnout politických zisků. EU Írán rovněž naléhavě vyzývá, aby dodržoval své závazky vyplývající z Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích, jakož i z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.

19. EU důrazně odsuzuje porušování lidských práv v **Afghánistánu**. Mezi tato porušení patří genderově podmíněné násilí, extrémní genderově podmíněná diskriminace ze strany Tálibánu vůči ženám a dívkám, včetně odpírání práva na vzdělání ženám a dívkám nad úroveň 6. třídy, a odpírání svobody projevu, pohybu a práce, včetně zákazu, aby ženy pracovaly pro nevládní organizace a OSN. Toto systematické a systémové porušování práv žen a dívek může přerůst v genderově podmíněné pronásledování, což je podle Římského statutu Mezinárodního trestního soudu, jehož je Afghánistán smluvní stranou, zločin proti lidskosti. EU bude nadále vyvíjet tlak na to, aby zajistila afghánským ženám a dívkám plné a rovné požívání všech lidských práv a základních svobod, jakož i posílení jejich postavení, smysluplnou a bezpečnou účast a vedení ve všech oblastech společnosti a veřejného života, v neposlední řadě v rámci procesu z Dohá, a aby zajistila jejich ochranu před všemi formami násilí. Rovněž bude vyzývat k ochraně práv příslušníků menšin, včetně etnických a náboženských menšin, jako jsou Hazárové, a osob ve zranitelném postavení, jakož i LGBTI osob. EU zdůrazňuje, že k zajištění udržitelného míru, stability a prosperity je nezbytný politický proces pod vedením Afghánistánu, do něhož budou zapojeni všichni Afghánci a jehož se budou rovným a smysluplným způsobem účastnit i ženy. EU bude podporovat Podpůrnou misi OSN v Afghánistánu (UNAMA) v rámci jejího komplexního mandátu, jehož výraznou složkou jsou lidská práva, jakož i mandát zvláštního zpravodaje pro situaci v oblasti lidských práv v Afghánistánu. Poté, co Rada pro lidská práva vytvořila nový mechanismus odpovědnosti pro Afghánistán, bude EU podporovat OSN při zajišťování toho, aby tento mechanismus začal fungovat co nejdříve a byl dostatečně financován.

20. EU bude i nadále vyjadřovat své hluboké znepokojení nad situací v oblasti lidských práv v **Číně**, mimo jiné i v Tibetu, Vnitřním Mongolsku, Hongkongu a Sin-ťiang. Bude Čínu důrazně vyzývat ke konstruktivní spolupráci s vysokým komisařem OSN a s jeho úřadem, jakož i se všemi mezinárodními mechanismy v oblasti lidských práv, mimo jiné i na provádění doporučení uvedených v hodnoticí zprávě o porušování lidských práv v Sin-ťiang. EU se zaměří na plné požívání lidských práv a uplatňování základních svobod, zejména svobody přesvědčení a projevu, sdružování a pokojného shromažďování; svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení, včetně práva náboženských komunit řídit si bez vměšování své záležitosti a svobodně si volit své náboženské představitele; ochranu práv žen a dívek; zachování kulturní identity a vymýcení nucené práce. EU bude i nadále pečlivě monitorovat situaci občanské společnosti a jednotlivé případy obránců lidských práv, včetně těch, kteří spolupracují s mechanismy OSN, jakož i těch, kteří jsou vystaveni obtěžování, zastrašování a sledování, včetně nadnárodních represí. EU Čínu znovu vyzve, aby dodržovala zásadu nenavrácení a zdržela se exteritoriálních činností (včetně nátlaku), které nejsou v souladu s mezinárodním právem. Bude na Čínu naléhat, aby dodržovala, chránila a naplňovala lidská práva pro všechny, včetně Ujgurů, Tibetanů a příslušníků etnických, náboženských, jazykových nebo jiných menšin. Pokud jde o Hongkong, EU znovu potvrdí své obavy ohledně represivního využívání právních předpisů v oblasti národní bezpečnosti a bude na Čínu naléhat, aby splnila své mezinárodní závazky, mimo jiné obnovením vysokého stupně autonomie Hongkongu podle zásady „jedna země, dva systémy“. Tam, kde je to možné, bude EU i nadále ochotna s Čínou při plném respektování všeobecných lidských práv spolupracovat, a to i v mnohostranném prostředí.
21. EU vyzve orgány **KLDR**, aby přijaly konkrétní opatření k ukončení hrubého, systematického a široce rozšířeného porušování lidských práv, jak připomíná rezoluce Valného shromáždění OSN 80/220. Naléhavě KLDR vyzývá, aby dodržovala, chránila a naplňovala lidská práva, základní svobody a zásady právního státu. Znovu zdůrazníme, že je třeba zajistit odpovědnost za porušování lidských práv, mimo jiné i zvážením postoupení věci Mezinárodnímu trestnímu soudu. EU bude KLDR vybízet, aby se zapojila do konstruktivních opatření a dialogu s mezinárodním společenstvím, včetně systému OSN pro lidská práva a zvláštního zpravodaje.

22. EU připomíná povinnost Gruzie umožnit uplatňování základních svobod a naléhavě Gruzii vyzývá, aby zrušila nebo podstatně revidovala nedávno přijaté právní předpisy, které jsou v rozporu se závazky Gruzie vyplývajícími z mezinárodního práva v oblasti lidských práv a nepřiměřeně omezují nebo porušují svobodu shromažďování, sdružování či projevu, včetně svobody a plurality médií. EU je znepokojena politicky motivovaným využíváním soudního systému a trestním vyšetřováním organizací občanské společnosti. EU bude i nadále důrazně odsuzovat svévolné zatýkání a rostoucí represe/pronásledování, včetně věznění vůdců opozice, nezávislých novinářů a pracovníků médií a aktérů občanské společnosti, což přispívá ke zhoršování stavu demokracie a právního státu v Gruzii. EU bude i nadále vyzývat gruzínské orgány, aby okamžitě a bezpodmínečně propustily všechny svévolně zadržované osoby. Připomene absolutní zákaz mučení a špatného zacházení a zdůrazní, že je důležité ukončit beztrestnost za jeho porušování ze strany pracovníků donucovacích orgánů.
23. Pokud jde o **Myanmar/Barmu**, EU bude i nadále odsuzovat veškeré násilí páchané na civilním obyvatelstvu a vyzývat k jeho ukončení, k propuštění všech svévolně zadržovaných osob, zejména těch zadržovaných v důsledku vojenského převratu v roce 2021, a ke stabilitě a mírovému usmíření. EU bude požadovat urychlené stanovení transparentní, inkluzivní a důvěryhodné demokratické cesty a v tomto ohledu bude i nadále podporovat úsilí OSN a sdružení ASEAN, mimo jiné úplným provedením rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2669 (2022) a pětibodového konsensu ASEAN. EU odmítne veškeré volby, které nejsou svobodné ani spravedlivé a jejichž cílem je legitimizovat armádu, aniž by byly splněny požadavky demokratického procesu. EU bude vyžadovat větší soudržnost postojů v rámci celého systému OSN i přímo na místě. Bude se i nadále zasazovat o spravedlnost a odpovědnost za veškeré porušování lidských práv, včetně sexuálního a genderově podmíněného násilí souvisejícího s konfliktem, represí a nerozlišujících útoků na civilní obyvatelstvo. Bude vyzývat k zajištění úplného, bezpečného a neomezeného přístupu humanitární pomoci ke všem lidem v nouzi. EU se bude zasazovat o deeskalaci násilí a zvrácení rostoucí militarizace civilistů, včetně Rohingyů v Rakhinském státě a v uprchlických táborech. EU bude i nadále podporovat mechanismy OSN, včetně zvláštního zpravodaje OSN pro situaci v oblasti lidských práv v Myanmaru a zvláštního vyslance generálního tajemníka OSN pro Myanmar, jakož i mechanismy odpovědnosti, zejména nezávislý vyšetřovací mechanismus pro Myanmar (IIMM).

24. EU je mimořádně znepokojena rozsáhlým porušováním mezinárodního humanitárního práva a práva v oblasti lidských práv v celém **Súdánu**, které je zdokumentováno v mnoha zprávách, včetně rozsáhlého sexuálního a genderově podmíněného násilí, etnicky motivovaného zabíjení, hladovění jako způsobu vedení boje, porušování práv dítěte a značného vysídlování. EU bude i nadále jednoznačně odsuzovat tyto otřesné činy, z nichž mnohé jsou páčány systematicky a v obrovském rozsahu s ničivým dopadem na civilní obyvatelstvo, zejména na ženy a děti, jakož i na další osoby ve zranitelném postavení. EU bude i nadále vyzývat všechny strany konfliktu, aby obnovily jednání směřující k okamžitému a trvalému příměří, dodržování mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva v oblasti lidských práv, jakož i svrchovanost, jednotu a územní celistvost Súdánu. EU bude trvat na ochraně civilního obyvatelstva, civilní infrastruktury, humanitárních pracovníků a na přístupu humanitární pomoci, který nesmí být podmíněn příměřím. EU se zaměří na zajištění odpovědnosti za zločiny krutého zacházení páchané v celé zemi, včetně mnoha zločinů, které mohou být považovány za válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. EU bude podporovat činnost Mezinárodního trestního soudu a OSN a bude Súdán vyzývat, aby spolupracoval s nezávislou mezinárodní vyšetřovací misí pro Súdán.
25. EU je i nadále hluboce znepokojena rozsáhlým porušováním práv, kterého se dopouštějí všechny strany ve **východní části Demokratické republiky Kongo**. Patří mezi ně mimosoudní popravy, sumární nebo svévolné popravy, sexuální a genderově podmíněné násilí a nábor a využívání dětských vojáků. Musíme zajistit, aby všichni pachatelé porušování lidských práv, jakož i porušování mezinárodního humanitárního práva byli pohnáni k odpovědnosti. To podtrhuje naléhavou potřebu poskytnout dostatečné finanční prostředky nezávislé vyšetřovací komisi pro porušování lidských práv ve dvou provinciích Kivu, která byla pověřena rezolucí Rady pro lidská práva v roce 2025.

26. **Syrský lid** ve svém úsilí o důstojnost, svobodu a spravedlnost nadále pokračuje v nastavování historicky nového směru. EU je i nadále odhodlána zasazovat se o inkluzivní transformaci, kterou povede a za niž převezme odpovědnost sama Sýrie bez škodlivého zahraničního vměšování. Klíčem k dosažení udržitelného míru a usmíření bude odpovědnost, komplexní a inkluzivní proces přechodného soudnictví a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků náboženských komunit. EU bude trvat na tom, že klíčovými podmínkami pro úspěch této transformace jsou inkluzivnost, zlepšení humanitární a bezpečnostní situace a pluralitní občanský prostor, včetně svobodných a nezávislých médií a syrské diaspory. EU všechny aktéry naléhavě vyzývá, aby se zdrželi dalšího násilí, zajistili bezpečnost a ochranu veškerého civilního obyvatelstva a dodržovali mezinárodní právo, jakož i všeobecná lidská práva, včetně práv žen a dětí. Všechny osoby odpovědné za porušování mezinárodního humanitárního práva nebo porušování lidských práv (v minulosti i současnosti) musí být pohnány k odpovědnosti a postaveny před soud. EU vyzývá k dodržování, ochraně a naplňování lidských práv všech Syřanů bez jakéhokoli rozlišování, a to i na základě genderu, etnického původu nebo náboženského vyznání. Bude i nadále podporovat vyšetřovací komisi, Mezinárodní, nestranný a nezávislý mechanismus a nezávislou instituci pro pohřešované osoby. Vyzývá tyto subjekty OSN, aby i nadále úzce spolupracovaly s příslušnými vnitrostátními orgány a doplňovaly úsilí na vnitrostátní úrovni. EU znovu vyzývá k obnovení mandátu vyšetřovací komise a k tomu, aby syrské přechodné orgány zajistily Mezinárodnímu, nestrannému a nezávislému mechanismu a nezávislé instituci pro pohřešované osoby neomezený přístup do Sýrie.

27. EU bude i nadále spolupracovat se svými partnery, včetně Spojených států, a s dalšími regionálními a mezinárodními partnery s cílem podpořit vyjednaný, mírový a inkluzivní přechod k demokracii ve **Venezuele**, který bude odrážet vůli venezuelského lidu a bude plně respektovat svrchovanost a územní celistvost Venezuely. EU bude i nadále prosazovat inkluzivní dialog vedený Venezuelou, který může vést k mírovému a demokratickému řešení tamní vícerozměrné krize. Bude i nadále vyzývat k uspořádání spravedlivých, důvěryhodných a transparentních voleb a k dodržování demokratických norem, které mají pro řešení politické krize zásadní význam. Bude nadále požadovat propuštění všech politických vězňů a ukončení svévolného zadržování, mimo jiné osob s dvojím občanstvím a cizích státních příslušníků. Politické represe, včetně mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení v zařízeních využívaných k zadržování osob, zejména vůči obráncům lidských práv a novinářům, musí skončit. EU se bude i nadále zasazovat o plné dodržování základních svobod, včetně práva na pokojné shromažďování, sdružování a svobodu projevu. EU naléhavě vyzývá Venezuelu, aby konstruktivně spolupracovala se všemi mechanismy v oblasti lidských práv, včetně Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva a Úřadu žalobce Mezinárodního trestního soudu. Zasazuje se o smysluplný návrat Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva do země. Za všech okolností musí být dodržováno mezinárodní právo včetně Charty OSN.
28. EU bude i nadále podporovat **Haiti** při řešení tamní humanitární krize, prosazování lidských práv, boji proti extrémnímu násilí páchanému ozbrojenými zločineckými skupinami a při obnově demokracie a právního státu. Bude rovněž nadále povzbuzovat haitské orgány, aby pokročily na cestě ke spravedlivým a svobodným volbám.
29. EU bere na vědomí pokrok, jehož bylo dosaženo v oblasti hospodářských a sociálních práv v **Eritreji**, včetně boje proti mrzačení ženských pohlavních orgánů, je však i nadále znepokojena situací, pokud jde o širokou škálu případů porušování lidských práv, včetně praxe neomezeně dlouhé vojenské služby a svévolného odvodu do armády, jakož i svévolného zadržování, násilných zmizení, mučení a nelidských podmínek ve věznicích, spolu s rozšířenou beztrestností. EU bude Eritreu i nadále vyzývat, aby dodržovala Chartu OSN a plnila své mezinárodní závazky, a bude ji vybízet, aby posílila své partnerství s OSN, včetně zapojení se do konstruktivního dialogu o lidských právech.

30. EU bude pozorně sledovat situaci v oblasti lidských práv v **Ázerbájdžánu** a i nadále podporovat udržitelný a trvalý mír mezi Arménií a Ázerbájdžánem.
31. Očekává se, že **Turecko** jako kandidátská země EU a dlouholetý člen Rady Evropy bude dodržovat své příslušné závazky a povinnosti vyplývající z mezinárodního práva, včetně mezinárodního práva v oblasti lidských práv.
32. EU bude i nadále důrazně podporovat agendu v oblasti rovnosti prostřednictvím všech mnohostranných fór. V souladu se svými mezinárodními závazky bude EU důrazně podporovat a zintenzivňovat úsilí o dosažení **genderové rovnosti**, pokroku v oblasti veškerých lidských práv a jejich plného požívání všemi ženami a dívkami, jakož i posílení jejich postavení, a to i začleňováním zásady genderové rovnosti v kontextu jednotlivých zemí i tematických oblastí. EU bude podporovat ambiciózní a transformativní přístup k řešení základních příčin a rizikových faktorů genderové nerovnosti, diskriminace a násilí páchaného na ženách a dívkách. I nadále bude prosazovat plné začleňování genderového hlediska do iniciativ v oblasti míru a bezpečnosti, mimo jiné prováděním rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1325 o ženách, míru a bezpečnosti a následných rezolucí, posílením plné, rovné a smysluplné účasti a vedoucího postavení žen a dívek při předcházení konfliktům a jejich řešení v průběhu celého cyklu konfliktu. Na všech příslušných fórech využije EU každé příležitosti k tomu, aby v plnění těchto závazků pokračovala. EU bude důrazně vystupovat proti veškerým opatřením nebo návrhům, jejichž cílem je stávající mezinárodní závazky a normy oslabit. Je stále zásadnější, aby nebyla dále oslabována genderová rovnost a aby se urychleně řešily stávající nedostatky. V tomto ohledu bude EU i nadále ostražitá, pokud jde o pokusy odstranit, změnit nebo nesprávně interpretovat formulace související s genderovou rovností, plným požíváním lidských práv ženami a dívkami a posílením jejich postavení a diskriminací na základě sexuální orientace a genderové identity. Bude rovněž s ostražitosťou sledovat pokusy odstranit, změnit nebo nesprávně interpretovat formulace týkající se sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, jak je uvedeno v 34. bodě Evropského konsensu o rozvoji (viz následující bod).

33. EU je i nadále odhodlána prosazovat, chránit a naplňovat všechna lidská práva a plné a účinné provádění Pekingské akční platformy a akčního programu Mezinárodní konference o populaci a rozvoji a výsledků jejich hodnotících konferencí a v této souvislosti se bude nadále zasazovat o **sexuální a reprodukční zdraví a práva**. S ohledem na tyto skutečnosti EU znovu potvrzuje odhodlání prosazovat, chránit a uplatňovat právo každého jednotlivce na plnou kontrolu nad záležitostmi souvisejícími s jeho sexualitou a sexuálním a reprodukčním zdravím a právo o nich svobodně a odpovědně rozhodovat bez diskriminace, nátlaku a násilí. Dále zdůrazňuje, že je nutný všeobecný přístup ke kvalitním a cenově dostupným komplexním informacím o sexuálním a reprodukčním zdraví a ke vzdělávání, včetně komplexní sexuální výchovy, jakož i ke službám zdravotní péče.
34. EU učiní prevenci a odstranění všech forem násilí, včetně **sexuálního a genderově podmíněného násilí**, online i offline, jakož i ochranu obětí a osob, které toto násilí přežily, a trestání pachatelů, ústředním bodem svého úsilí o dosažení genderové rovnosti. Bude prosazovat celospolečenské přístupy k zapojení mužů a chlapců jakožto spojenců a těch, jimž bude takové zapojení ku prospěchu, do úsilí o odstranění všech genderových nerovností, mimo jiné zaměřením se na diskriminační právní předpisy, bojem proti genderovým stereotypům a diskriminačním sociálním normám. EU bude i nadále v souladu s Akčním plánem EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2027 podporovat **rovnocennou, plnou, účinnou a smysluplnou účast žen a mládeže** v celé jejich rozmanitosti a ve všech oblastech veřejného a politického života. Bude se zasazovat o politickou a finanční podporu a o bezpečné a příznivé prostředí pro organizace občanské společnosti, jakož i pro obrádkyně lidských práv, které samy za sebe nebo v rámci profesní činnosti usilují o ochranu a prosazování lidských práv a genderové rovnosti nebo nabízejí služby ochrany ženám a dívkám, jejichž práva byla porušena.

35. EU prosazuje právo na **svobodu přesvědčení a projevu** na internetu i mimo něj. Tato práva bude nadále prosazovat na základě svých průkopnických iniciativ a vysokých standardů na podporu mediálního odvětví, které je pluralitní, nezávislé a odolné vůči krizím. Patří k nim zejména evropský akt o svobodě médií, směrnice o strategických soudních řízeních proti účasti veřejnosti, nařízení o digitálních trzích a nařízení o digitálních službách. EU bude nadále rázně podporovat svobodu médií a právo novinářů a pracovníků médií pracovat v bezpečných podmínkách, bez obav z obtěžování, vyhrožování a násilí na internetu i mimo něj. Důležitější než kdy jindy je přijmout rozhodná opatření k zajištění přežití svobodných, nezávislých a pluralitních médií po celém světě, která jsou základním kamenem demokracie. EU bude usilovat o posílení informační integrity a společenské odolnosti, včetně práva na přístup k relevantním, spolehlivým a přesným informacím. V plném souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv bude EU bojovat proti dezinformacím a zahraniční manipulaci s informacemi. I nadále bude využívat celou škálu dostupných nástrojů k ochraně před dezinformačními činnostmi, k jejich předcházení, odrazování od nich a reakci na ně, zejména prostřednictvím podpory svobodných a nezávislých médií a zaměřením pozornosti na kritickou mediální gramotnost. Vzhledem ke stále nepřiměřenějším a násilnějším reakcím na protesty, k nimž dochází po celém světě, bude EU chránit a prosazovat právo na **svobodu pokojného shromažďování a sdružování**. Bude podporovat **akademickou svobodu** a autonomii vysokoškolských institucí, kde mohou myšlenky vzkvétat a mohou být bez rizika zpochybňovány.

36. EU bude aktivně podporovat, prosazovat a posilovat rozmanitou a nezávislou **občanskou společnost**, a bude bojovat za její smysluplnou účast na všech fórech OSN. Důrazně bude odsuzovat jakoukoli formu odvetných opatření vůči **obráncům lidských práv** a organizacím občanské společnosti, včetně těch, které v jakékoli formě spolupracují s OSN. Bude si pozorně všímat konkrétních rizik, jimž je vystavena občanská společnost a obránci lidských práv, včetně určitých kategorií, kteří jsou často předmětem diskriminace, násilí a obtěžování, a bude hlavním aktérem při prosazování toho, aby se pohybovali v bezpečné a příznivém prostředí. EU bude důrazně odsuzovat všechny podoby **přeshraniční represe** a vyzývá všechny státy, aby dodržovaly své mezinárodní závazky v oblasti lidských práv tím, že zajistí, aby osoby z jiných zemí, které hledají ochranu na jejich území, nebyly vystavovány přeshraničním hrozbám a zásahům. Rovněž se postaví proti právním a správním opatřením, která omezují občanský prostor, jako jsou překážky bránící registraci nevládních organizací, omezení přístupu ke zdrojům, svazující pravidla prověřování a zatěžující požadavky na podávání zpráv.
37. I nadále bude důrazně vystupovat proti všem formám **diskriminace**, přičemž se zaměří především na vícenásobné a průřezové formy diskriminace, včetně diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického nebo sociálního původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, politického nebo jiného názoru, zdravotního postižení, věku, sexuální orientace a genderové identity, a v boji proti nim bude svá opatření posilovat. Znovu opakuje, že je odhodlána zasazovat se o rovnost a nediskriminaci, právo všech osob požívat veškerých lidských práv a základních svobod a o ochranu osob, které se nacházejí ve znevýhodněném, zranitelném a marginalizovaném postavení. EU se důsledně a konstruktivně zapojí do mandátů OSN zaměřených na boj proti násilí a všem formám diskriminace a bude pokračovat v intenzivní podpoře činnosti OSN. Opětovně bude potvrzovat své pevné odhodlání dodržovat, chránit a naplňovat plné a rovné požívání všech lidských práv LGBTI osobami a bude vyjadřovat hluboké znepokojení nad tím, jak alarmující míře násilí, diskriminace, nenávistných verbálních projevů a stigmatizace jsou vystaveny. Nadále bude důrazně odsuzovat diskriminační zákony, politiky a praktiky vůči LGBTI osobám. EU bude přednostně podporovat všeobecnou dekriminalizaci vztahů mezi osobami stejného pohlaví, které jsou založeny na vzájemném souhlasu. Bude vyzývat k tomu, aby byly na celém světě ukončeny jakékoli formy násilí vůči LGBTI osobám.

38. Pokud jde o **digitální technologie a umělou inteligenci**, EU znovu potvrzuje, že stejná práva, která mají lidé mimo internet, musí být chráněna i na internetu a v kontextu digitálních technologií a že k zajištění ochrany lidských práv jsou zapotřebí silné záruky. EU bude aktivně podporovat všeobecná lidská práva a základní svobody, právní stát a demokratické zásady v **digitálním prostoru**. V digitální oblasti bude i nadále prosazovat přístup založený na lidských právech a zaměřený na člověka, a to i pokud jde o **umělou inteligenci** a další nové a vznikající technologie. EU bude dále vyzývat všechny příslušné zúčastněné strany, aby předcházely škodám způsobeným těmito technologiemi a aby se vyvarovaly jejich používání, pokud jsou v rozporu se všeobecnými lidskými právy a základními svobodami nebo porušují mezinárodní humanitární právo, vyzve všechny státy, aby chránily online občanský prostor, a bude se zasazovat o otevřený, svobodný, inkluzivní, bezpečný, globální, interoperabilní a bezpečný internet pro každého a o ochranu jeho základů založených na zapojení většího množství stran. Bude se zasazovat o respektování soukromí a bude prosazovat právo na soukromí a ochranu údajů.
39. EU připomene svůj zásadový postoj proti **trestu smrti ve všech případech a za všech okolností**. Vyzveme všechny země, které trest smrti uplatňují, aby jej zrušily, nebo aby jako první krok k jeho zrušení zachovaly či zavedly moratorium, a země, které zvažují jeho opětovné zavedení, aby od takového kroku upustily. EU bude uplatňování trestu smrti důrazně a jednoznačně odsuzovat, a to i v případech, kdy jsou porušovány minimální mezinárodní standardy, bude důrazně podporovat příslušné rezoluce OSN a vyzývat k zajištění zákazu svévolného zabíjení, včetně mimosoudních poprav. Bude prosazovat další ratifikaci Druhého opčního protokolu k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech týkajícímu se zrušení trestu smrti.

40. Nadále bude odsuzovat veškeré případy mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání bez ohledu na to, kde k nim dochází, a bude vystupovat proti svévolnému zatýkání a zadržování, jakož i proti násilným zmizením. EU bude zvyšovat povědomí o stále častějším používání **mučení** a špatného zacházení jako metod, jak potlačit politický disent a omezit občanský prostor. Znovu vyzve k dosažení všeobecné ratifikace a účinného uplatňování Úmluvy OSN proti mučení a opčního protokolu k této úmluvě. Nadále bude podporovat celosvětovou Alianci za obchod bez mučení a zváží další kroky, které by vedly k zákazu celosvětového obchodu se zbožím, které nemá jiné praktické využití než pro účely trestu smrti, mučení nebo jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Na základě výsledků prvního světového kongresu o násilných zmizeních EU znovu potvrdí svůj neochvějný závazek dosáhnout pokroku při eliminaci případů **násilných zmizení**.
41. EU bude opětovně potvrzovat své pevné odhodlání prosazovat a chránit právo všech osob na celém světě na **svobodu náboženského vyznání nebo přesvědčení**. Bude prosazovat a chránit právo každého mít či nemít náboženské vyznání nebo přesvědčení, změnit své náboženské vyznání nebo přesvědčení a projevovat je samostatně nebo společně s jinými, a to veřejně nebo soukromě. Bude odsuzovat diskriminaci, nesnášenlivost, násilí a pronásledování na základě náboženského vyznání nebo přesvědčení a odmítat jakoukoli formu podněcování k náboženské nenávisti. EU bude pokračovat v prosazování kultury náboženské tolerance, respektování rozmanitosti a vzájemného porozumění a v podpoře mezináboženského a mezikulturního dialogu jako základního nástroje mírového soužití.

42. U příležitosti 60. výročí Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace se bude EU i nadále na celém světě konstruktivně zapojovat do všech iniciativ souvisejících s bojem proti všem formám **rasismu**, rasové diskriminace, xenofobie a související nesnášenlivosti. Zároveň připomene svůj dlouhodobý postoj, pokud jde o potřebu zajistit všeobecnou ratifikaci a plné a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace, jakož i potřebu provádět Durbanskou deklaraci a akční program a racionalizovat a zefektivnit její následné mechanismy. Bude se nadále smysluplně zapojovat do jednání o návrhu deklarace OSN o dodržování, ochraně a naplňování lidských práv osob afrického původu. Znovu potvrzuje svůj závazek bojovat proti rasismu, mimo jiné prostřednictvím Strategie EU pro boj proti rasismu na období 2026–2030.
43. EU znovu potvrzuje svůj závazek prosazovat a začleňovat do veškeré své vnější činnosti **práva osob se zdravotním postižením**, mimo jiné prostřednictvím připravované iniciativy „Zlepšení Strategie práv osob se zdravotním postižením do roku 2030“. Zintenzivníme úsilí o zajištění toho, aby všechny osoby se zdravotním postižením mohly požívat svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, a to i v situacích ozbrojených konfliktů a jiných humanitárních krizí, a aby měly plnou, účinnou a smysluplnou účast na všech aspektech společenského, kulturního, vzdělávacího, hospodářského, občanského a politického života a byly do nich zapojeny, mimo jiné prosazováním posílení jejich postavení a vedení. EU znovu potvrzuje svou podporu Strategii OSN pro začleňování osob se zdravotním postižením a podporuje doporučení generálního tajemníka OSN ohledně jejího provádění.
44. EU bude všechny státy i nadále vyzývat, aby respektovaly, chránily a naplňovaly lidská práva všech příslušníků národnostních nebo etnických, náboženských a jazykových **menšin**, a to i na všech relevantních fórech. Bude prosazovat jejich právo účinně se podílet na kulturním, náboženském, sociálním, hospodářském a veřejném životě. Bude se stavět proti všem formám podněcování k násilí nebo nenávisti a nenávistným projevům na internetu i mimo něj při zachování práv na svobodu přesvědčení a projevu.

45. EU bude i nadále bojovat za **práva dítěte**, přičemž prioritou bude ochrana dětí před všemi formami násilí, včetně násilí v digitálním prostředí, a prosazování všeobecného přístupu ke kvalitnímu, inkluzivnímu a bezpečnému vzdělávání, snižování dětské chudoby a nerovností mezi dětmi. V souladu s obecnými zásadami EU týkajícími se dětí a ozbrojených konfliktů bude i nadále věnovat zvláštní pozornost ochraně dětí postižených ozbrojeným konfliktem a žijících v oblastech, kde proběhl konflikt, a posilovat koordinaci s mechanismy OSN. Nadále bude usilovat o vymýcení všech forem diskriminace dětí.
46. EU bude i nadále podporovat plné požívání všech lidských práv **staršími osobami**, zajišťovat jejich účast ve všech oblastech života a bojovat proti ageismu, diskriminaci na základě věku a všem formám násilí. V tomto ohledu bude usilovat o řešení nedostatků v oblasti ochrany a prosazovat účinné provádění mezinárodních standardů, přičemž bude spolupracovat s příslušnými orgány OSN.
47. EU opět potvrzuje, že je pevně odhodlána dodržovat, chránit a naplňovat veškerá **hospodářská, sociální a kulturní práva**, mimo jiné včetně práva na vzdělání, potraviny, zdraví, sociální zabezpečení, odpovídající bydlení a důstojnou práci, a v tomto ohledu podporovat příslušné iniciativy. Aktivně se zapojí do diskusí o hospodářství zohledňujícím lidská práva. Bude podporovat všeobecný přístup k nezávadné, dostatečné a cenově dostupné pitné vodě a sanitárním a hygienickým zařízením a v těchto oblastech bude klást důraz na rozměr lidských práv. Nadále bude prosazovat kulturní práva a ochranu kulturního dědictví.

48. EU bude i nadále spolupracovat s Úřadem vysokého komisaře OSN pro lidská práva a s Pracovní skupinou OSN pro **podnikání a lidská práva** s cílem prosazovat provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv v celosvětovém měřítku. Právní předpisy EU týkající se náležité péče podniků v oblasti udržitelnosti a boje proti nucené práci poskytují důležitý základ pro konstruktivní angažovanost EU v rámci OSN, mimo jiné i pokud jde o konsensuální právně závazný nástroj v oblasti podnikání a lidských práv. Je důležité usilovat o široký konsensus mezi členskými státy OSN napříč regiony, a posilovat tak na celosvětové úrovni ochranu obětí a vytvářet rovné podmínky. EU bude dále podporovat přijetí národních akčních plánů v členských státech a partnerských zemích a bude usilovat o vytvoření komplexního rámce EU pro provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv. Rovněž se bude konstruktivně angažovat v rámci pracovní skupiny OSN pro vypracování mezinárodního regulačního rámce pro činnost soukromých vojenských a bezpečnostních společností.
49. EU uznává dopad **změny klimatu**, úbytku biologické rozmanitosti, zhoršování životního prostředí a znečištění na požívání lidských práv současných i budoucích generací a bude i nadále prosazovat přístup založený na lidských právech za účelem posílení úsilí o zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně. V tomto ohledu bude připomínat závazky států, protože ty mají za tyto skutečnosti odpovědnost, a zaměří se na ty nositele práv, kteří jsou vůči dopadům této trojitě krize naší planety nejzranitelnější. EU bude v tomto ohledu prosazovat důležitou úlohu obránců environmentálních lidských práv a práv původních obyvatel a podporovat opatření na jejich ochranu. Aktivně se zapojí do diskusí o prosazování lidského práva na čisté, zdravé a udržitelné životní prostředí, a to i s ohledem na poradní stanovisko Mezinárodního soudního dvora z července 2025. Bude se zasazovat o to, aby odvážná a naléhavá opatření, která jsou v rámci ekologické transformace nutná, byla spravedlivá a inkluzivní.

50. EU bude nadále prosazovat práva **původních obyvatel**, jak jsou stanovena v Deklaraci OSN o právech původních obyvatel, a mezinárodní právo v oblasti lidských práv a v tomto ohledu se aktivně zapojí do všech příslušných fór, kde se práva původních obyvatel projednávají. Nadále se bude aktivně zapojovat do všech snah o posílení plné, efektivní a smysluplné účasti zástupců a institucí původního obyvatelstva na všech relevantních zasedáních OSN, pokud jde o otázky, které se jich týkají. Bude zdůrazňovat význam obránců lidských práv z řad původního obyvatelstva, a to i v souvislosti s půdou a přírodními zdroji a ochranou životního prostředí, biologické rozmanitosti a klimatu, a význam zajištění toho, aby tito obránci byli schopni prosazovat lidská práva bez obav z odvetných opatření. Bude připomínat zvláštní zranitelnost původních obyvatel v souvislosti se změnou klimatu. Rovněž bude podporovat rovnou, plnou, účinnou a smysluplnou účast a vedoucí postavení žen z řad původního obyvatelstva. Bude zdůrazňovat, že dětem náležejícím k původnímu obyvatelstvu je důležité poskytnout přístup ke vzdělání v jejich vlastním jazyce a kultuře.
51. EU bude připomínat, že **právo na rozvoj** je zakotveno v tom, že všechna lidská práva jsou univerzální, nedělitelná, vzájemně provázaná, na sobě závislá a vzájemně se posilující, přičemž jednotlivci jsou ústředními aktéry a hybateli rozvoje a mají mít z něho prospěch, zatímco státy nesou hlavní odpovědnost za dodržování, ochranu a naplňování všech lidských práv v souladu se svými závazky podle mezinárodního práva v oblasti lidských práv. Dále bude připomínat, že má výhradu k návrhu právně závazného nástroje týkajícího se práva na rozvoj nebo k jakýmkoli přístupům, které by mohly ohrozit závazky států v oblasti lidských práv tím, že právo na rozvoj nadřadí jiným lidským právům nebo tato práva přisoudí státům. EU rovněž připomíná, že za plné uplatňování všech lidských práv jsou odpovědné státy jakožto subjekty, které nesou prvořadou odpovědnost. I nadále bude vystupovat proti jakémukoli předčasnému nebo nevyváženému procesu, prosazovat transparentní, inkluzivní a konsensuální přístup a trvat na plném souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv. Nadále se bude konstruktivně zapojovat do mezinárodních fór, pokud jde o proces i podstatu, aniž by předjímala své konečné stanovisko.

52. EU bude i nadále zintenzivňovat opatření v zájmu dodržování mezinárodního práva a prosazování a ochrany lidských práv ve vztahu ke všem **uprchlíkům, žadatelům o azyl, vnitřně vysídleným osobám a migrantům**, zejména pokud jde o základní právo žádat o azyl a zásadu nenavrácení, přičemž bude věnovat zvláštní pozornost osobám ve zranitelném postavení. Nadále bude prosazovat a uplatňovat přístup ke spolupráci v oblasti migrace založený na lidských právech. I nadále bude nabízet příležitosti pro legální možnosti migrace v souladu s vnitrostátními pravomocemi. EU bude všechny státy vybízet, aby předcházely **obchodování s lidmi a převaděčství migrantů** a bojovaly proti nim, mimo jiné i v rámci Globální aliance pro boj proti převaděčství migrantů. Znovu potvrzuje, že je odhodlána řešit problematiku nelegální migrace a bojovat proti účelovému využívání migrantů k politickým účelům, a to při plném dodržování lidských práv a mezinárodního práva. Žádné zemi neumožní zneužívat své hodnoty, včetně práva žádat o azyl.
53. EU bude všechny státy vybízet k zajištění toho, aby **reakce na terorismus a organizovanou trestnou činnost**, včetně vyšetřování a stíhání, byla v plném souladu s mezinárodním právem a aby se přitom zaměřily v první řadě na práva obětí. Boj proti terorismu a násilnému extremismu nesmí porušovat mezinárodní právo, včetně lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, ani nesmí být za tímto účelem využíván jako nástroj.